

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Unde se ajungem.

Este de tot ciudată situațiunea po-
poarelor din Ungaria.

Când s'a despărțit monarchia în două
pentru ca complexe se „revină la
originea lor istorică”, diarele maghiare
cu gura plină asigurau, că naționali-
tățile n'au să se teamă de nimica.
Naționalitățile se vor convinge că as-
pirațiunile lor vor fi nu numai respec-
tate, dar cu prisos ameliorate, așa încât
se vor afla (naționalitățile) mai bine
decât până la era cea nouă a consti-
tuționalismului în dualism.

„P. Hirnök” pela începutul anu-
lui 1866 dicea, cu privire la cesti-
nea transilvană, care privia mai de
peape pe Români și pe Sasi: „Ma-
ghelele Sa nu va admite altă formă
de relații cu Transilvaniei cu Ungaria,
decât aceea, care pelungă comunitatea
maghiară și administrațiunei supe-
rioare, asigură interesele naționalită-
ților și autonomia țerei.” „Pesti Napló”
ceva mai înainte, în 1865, dicea cu pri-
vire specială la Români:

„În dieta din Sibiu, carea s'a
adus în ființă, ne lăsam de la
volnică a aședămintelor noastre con-
stituționale și legale, elementul ma-
ghiar transilvan nu putea participa
fără de a calca în picioare datoriile
sale patriotice. Dar pentru aceea
toate legile dietei octroiote,
aduse în favorul recunoașterii
și garantării drepturilor na-
țiunei române nu numai le apro-
băm și primim, ci pe lângă aceas-
ta mai regretăm, că guvernul im-
petrit prin năsuințele sale în centrali-
zațiune, luase o atitudine cu totul con-
trare nouă și intereselor noastre, ne a
privat de ocaziunea frumoasă de a fi
putut încredința pe poporul ro-
mân, conșoțul nostru, de iubirea
noastră frățască ce avem către
dînsul.

„După noi legile acele, cari asi-
gură naționalitatea și drep-
turiile naționale ale Români-
lor, prin dieta convocată după legi
și forme constituționale, așa dară nu
prin dieta octroiată, nu numai că
sunt neamenințate din par-
tene, ci încă credem, că fapta cea
dintâiu a dietei ce se va convoca
va fi manifesta și solemnă
recunoașterea a acelor drepturi;
și așa putem presupune, fără de a
ne teme că vom fi dați de min-
ciună, că Românii, drepturile și
favorurile câștigate pe cale
excepțională în 1863 prin simpla
delăturare a națiunei conșoate din
mânilor persecutorilor elementului ma-
ghiar, și cari pe lângă acestea se pă-
rea a purta aerul unei gratificațiuni,
acum — când ne aflăm în preseara
adeveratei lor instalări, prin legisla-
țiunea completă a imperiului S. Stefan,
în cartea milenară a constituțiunei
avitice — vor fi bucuroși a privi de
ocasiune binevenită prevenirea, care
nisuindu-se a îndrepta greșelile
lipsei de generositate din tre-
cut, se mai grăbesce cu iubire fră-
țească a fi dreaptă cu aceia, cu
cari dela acuirarea acestei patrii în-
rău, și pre cari acum i proclamăm
națiune conșoată.”

De aceste și alte de felul acesta
se scrieau pe timpul când se plămă-
dea dualismul. Scopul se vede a fi fost
îndulcirea noiei stări de lucruri pen-
tru Români și pentru toți nemaghiarii.

Dela înființarea dualismului înse
lucrurile sau schimbat cu totul. Tre-
ptat, din an în an, după cum se conșo-
lida sistemul cea nouă politică, se dau
uitărei și promisiunile. De „legile die-
tei octroiote” nu a mai fost vorba, și
nici că putea fi, de oarece vedem că
nici legile „neoctroiote”, legile votate
după toate formele constituționale, în-
trucât sunt favorabile naționalităților
se ignorează, se paralizează prin or-

dinațiuni ministeriale și în fine prin
legi ulterioare.

„Drepturile și favorurile câștigate
pre cale excepțională în 1863” departe
de a se „introduce în cartea milenară
a constituțiunei avitice”, spre a „în-
drepta greșelile lipsei de gene-
rositate”. Simpla provocare la le-
gile aduse de „completa legislațiune a
imperului S. Stefan” este timbrată de
tendențe contrare integrității statului.

Cine nu 'și aduce aminte ce alarmă
a provocat în cercurile unguresci, în
1879, deputațiunea română, care a pro-
testat înaintea tronului contra proie-
ctului de lege, prin care era să se in-
troducă limba maghiară în scoalele po-
porele? Și pașii acestia nu erau de loc
în contra, ci conform articolului de
lege XXXVIII din 1868, votat în le-
gislațiunea dualistică.

Proiectul de lege privitoriu la
scoalele medie încă nu a devenit lege,
dară are să devină lege. Antecedentele
sunt de astfelu de natură, încât
nu ne mai îndoiim cum are să ese lu-
crurile cu acest proiect cu tendență
maghiarisitoare.

Dar până când încă nu se poate
dice despre proiectul acesta că a de-
venit lege, vedem că maghiarisarea și
După logica politică asupra bisericilor.
fresc. Pentru că acele mai pot scuti
incâtva naționalitățile. Și compa-
maghiari, vedându-se aședăți de impre-
giurări în domeniul puterii, sunt tot
așa de înțelepți, ca și lupul când fă-
cea împătări mielului de din josul rîu-
lui, că i turbură apa.

Diare oficioase ca „Hon”, în ton
îngâmfat, spun *urbi et orbi*, că sunt
oameni cari umblă să se folosească
de religione în contra ideii de stat.
Legile unguresci au asigurat auto-
nomia bisericilor și autonomia asigurată
de legile unguresci este îndreptată în
contra ideii de stat. Lui „Hon” însă
i trebuie o premisă, fie cât de falsă.
Din premisa sa „Hon” deduce că tre-

bue luate măsuri pentru vindecarea
răului (?).

Cari sunt mesurile dorite de șo-
vinismul maghiar se vede din impre-
giurarea cu cât entuziasm s'au aplau-
dat „canoanele” mai din urmă ale
protestanților din Ungaria superioară,
cari amenință cu escomunicațiune, cu
anatema politică pe acei cari nu
vor subordina ori ce simțiment maghia-
rismului.

Privesce pe Slovaci și pe Nemți
în linia primă ceea ce s'au întemplat
în Ungaria superioară. Este însă în-
ceputul acelei procederi, care *ad ma-
jorem maghiarisărei gloriam* tinde a
pune mâna până și pe altariu.

Mâne poimâne va ajunge rëndul
și pe biserica noastră se facă astfel
de „canoane” și se „anatemizeze” po-
liticesce.

Ei bine, Sasii au „provocat” Schul-
vereinul în urma atâtor manifestări
asupritoare. Slovaci s'au deșteptat și
prin un manifest bărbătesc spun com-
patrioților maghiari, că sunt pansla-
viști, dar panslaviști leali. Mai au se
urmeze Românii, Rutenii și Sârbii se
demunstre că pot fi cetățeni leali, fără
de a vedea crima în păstrarea na-
ționalității lor. „H. Ztg.” într'un arti-
cul laudă rezistența Maghiarilor și
Cechilor chiar și contra reprimandelor
imperiului. Foia e oficioasă, întem-
platură dela dînsa? Nu vom lua.
din prăvăliile însă au învățat destul
numai Măge, care dice, că în Ungaria
fi ca Maghiarii se au oameni. Bine ar
vor ajunge naționalitățile la sfârșit
alfabetului suferințelor lor.

Declarațiunea partidei națio- nale slovache.

Redactorul prim și editorul jur-
nalului „Narodnie Noviny” din Turocz-
Szent-Marton ne roagă, scrie „Hon”, se
luăm la muncă în următoarea declara-
țiune a diarului național slovac amintit

FOIȚA.

Poveștile Peleşului de Carmen Sylva.

„Furnica”, care vine mai sus de-
cât „Vêrful-cu-dor”, este o creațiune
delicioasă, plină de imagini gingașe a
oărei temă este așa de adevărată. Vio-
rica, o fată de o frumseță și hârnicie
rară, cu toate stăruințele repetite ale
mamei sale, nu voesece cu nici un preț
a se mărita. Bărbații ne dau însă mai
mult de lucru, dicea ea, tot noi trebuie
să toarcem pentru dînsii, să țesem
pentru dînsii, să coasem pentru dînsii
și numai putem dovedi cu munca căm-
pului. Dar în fine bătrâna muri și
Viorica rămase singură singurică în căs-
cioara ei. Intr'una din zile un cărd de
furnici vin de o învăță să le fie regină
și fata primesce cu bucurie. Atunci ele
îi clădesc un palat pentru locuința ei.
„Scândurile sălilor erau de foi de mac
„ca picioarele reginei să nu umble” de-
cât pe pățuri de purpură. Ușile erau
„de foi de roze, legate între dînsese

„cu fire de păianjini, și astfel se în-
chideau și se deschideau fără vuet. Pe
„jos era așternut un covor gros și
„moale tot de florea reginei, de se cu-
„funda în el piciorul gingaș al Vioricăi.
„Nici că-i trebuiau aci nici încălțăminte.
„Ele ar fi fost prea aspre și ar fi stricat
„covorul de flori. Păreții camerii erau
„țesuți cu mare măestrie cu garoafe cu
„lăcrimioare și cu ochiul paserii, și flo-
„rile continu se reînnoiau. Fiind totdea-
„una proaspete, mirosul lor în adevăr
„te îmbăta. Tavanul camerii era făcut
„de foi de crin; întinse ca un cort. Har-
„nicile furnici munciseră câte-va septē-
„mâni la patul Viorice. El era de tot
„ce există mai gingaș în lume, de bruma
„florilor, și pe dînsul era întinsă una
„din țeseturile Viorice.”

„În acest palat Lilliputan Viorica
„avea obiceiul de a inspecta, seara, ina-
„înte de a se culca, ouele furnicilor, de
„sunt destul de moi, și de a aera per-
„delele de flori una după alta, purtând
„pe vîrfurile degetelor un licurici și ui-
„tându-se cu duioșie la tinerii viermișor.

Nu cunosc nimic care să aibă ana-
logie cu acest microcosm grațios, decât
Regina Mab, care „nu este mai mare

„decât o piatră de agat din inelul de-
„getului unui alderman, trasă de o ceată
„de atomi, trecând pe nasurile oamenii-
„lor când ei dorm. Spițele roatelor
sunt făcute din picioare de păian-
jini, acoperișul din aripi de locuste, șlea-
ururile din pânză celor mai mici păianjini,
„colanele din razele umede ale lunii,
„coada bicicului dintr'un os de greiere,
„bicul din peșoare. Vizitiul ei un țîn-
„țar cu haină cenușie, carul ei o alună
„goală, făcut de o veveriță, — timpla-
„rul ei, — și de un vierme bătrân,
„cari din vreme de nu se ține minte
„sunt căruțașii dînelor.”*)

Dar, cu toată ingrigirea și ono-
rile ce-i dau furnicile, Viorica, această
Dăpne română, care voesece să se
bucure de o feciorie perpetuă, nu
poate să-și ție fâgăduiala pe temeiul
căreia furnicile o aleseseră de regină
a lor. Sărmană copilă, frumseța ei
o împedecă de a rămânea ceea ce
dorește**). Un fecior de împărat o

*) Shakespeare, *Romeo and Juliet*, Act.
I. sc. IV.

**) Ovidiu, *Metam.* I, 488.
Sed te decor iste quod optas
Esse petat, votoque tuâ tua forma repugnat.

vede, și din acel minut ea nu mai
găsesce în mijlocul supuselor sale plă-
cerile ce altă dată o desfătau așa de
tare. Ea iubesece. Și această reacțiune
târzie a naturii este așa de puternică
în cât, cu toate jurămintele ce făcuse
furnicilor că nu se va mărita nici
odată, ea voesece acum să iasă în aerul
curat. Dar furnicile „de teamă că va-
etele ei să nu pătrundă în afară, se
hotărîră a i ridica clădirea tot mai
sus și mai sus, atât de sus și mai sus
decât Vêrful-cu-dor, și numiră acest
munte „Furnica”.

„Acela-și sentiment formează fon-
dul poveștii „Cetatea Babei”; însă aci
într'un mod cu totul naiv. Alba, așa
se numea fata Babii Coaja, „câci era
albă ca zăpada, care acopere vîrfurile
munților mai tot anul”, este ținută
departe de lume. Ca se nu aibă un
dor de societatea oamenilor. Baba îi
spuse, că toți oamenii sunt răi și mon-
struoși la vedere. Dar odată copila
vede un tînăr, și în naivitatea ei adre-
sează mă-sii următoarele cuvinte:

— „Mai de una-ți, se suia la deal,
„pe muntele nostru, un animal minu-

și a partidei naționale slovace cu privire la spiritul panslavistic.

„Escelența Sa dnul ministru de culte făcu nu de mult în o ordinațiune a sa amintire despre jurnalul nostru, că stăm în serviciul agitației panslaviste, și astfel având noi de făcut cu întreprinderi anti-patriotice nerecomandă atenției dnului ministru de interne. Aceasta ne silește se facem următoarea declarațiune: Vedem că tot băiatul de școală, dacă vorbește s'au scrie în limba slovacă, se consideră de panslavist; vedem că ori ce reuniune, dacă și face de problemă cultivarea limbei slovace, se invinuesce cu năsuințe anti-patriotice; vedem, că tot ce este slovac, se stigmatizează de panslavist. Nu ne mirăm așa dară, dacă și nouă, ca conducători ai presei naționale slovace, ni se impută panslavismul. Dacă sub panslavism se înțelege sincera și nestrămutată alipire de limbă și naționalitatea slovacă, dacă sub panslavism se înțelege lupta pentru aceste două și respingerea atacurilor îndreptate asupra lor; și în fine dacă activitatea pentru ridicarea intereselor materiale și morale ale poporului slovac se consideră de panslavism; noi mărturisim acest panslavism pe față. Dacă se consideră de panslavism împregiurarea, că limba slovacă stă în legătură de rasă cu celelalte limbi și rase slave, mărturisim pe față și acest panslavism. Dacă panslavism și aceea, că poporul slovac are însușiri spirituale proprii, cari sînt a se desvolta separat de naționalități, mărturisim și acest panslavism. Dacă năsuința de a se susține și desvolta poporul slovac în limba sa ca popor slovac și cetățean de o potrivă îndreptătit cu ceilalți cetățeni ai patriei, se consideră de panslavism, subscriem și panslavismul acesta. Și în fine dacă credința noastră, că poporul slovac — deși suferă, tot slovac rămâne, nu pere în mânia tuturor năsuințelor contrariilor și se avântă preste toate încercările de desnaționalizare ajungând un viitor mai favorabil, dacă ea se consideră de panslavism mărturisim panslavismul acesta.

„Se consideră de păcătoasă. Sîntem noastră dela națiune. Sîntem convingși, că ea nu ne poate privi pre noi, ci pre acela care nea făcut slavi. Sîntem convingși și despre aceea, că nu slovacii sînt de vină, dacă ei sînt în actuala Ungarie de când lumea ca vechi locuitori. Istoria e de vină, care i-a adus oare cândva aici, și de atunci i susține și de bună seamă nu pentru că nu ar avea și pentru ei vre o problemă. Sîntem convingși că existența naționalității slovace ca slovacă nu e spre paguba Ungariei poliglote,

ci tocmai din contră, numai cât discordiile de până acum trebuiesc aduse în armonie. Ne mai întăresce credința că noi avem drept la toate acestea nu numai pentru că purtăm toate sarcinile și sacrificiile în stat, aceea ce ne îndreptățește la pretensi față cu el, ci și pentru aceea că ele ne sînt garantate în legi pozitive și mai ales în articolul de lege 44 din 1868.

„Nu respingem dela noi panslavismul arătat mai sus, și mărturisim că vom sta neclățiți și credincioși în serviciul acestui panslavism.

„Frica conștiinței de urmările ilegalităților comise cu voia vede ciuha și unde nu există. Spre linișcirea acestei neliniscite conștiințe declarăm pe față și serbătorește că panslavismul nostru nu trădează nici pe domnitori, nici patria, căci el nu trece preste granițele patriei. E adevăr recunoscut că poporul slovac cu nestrămutată credință s'a alipit de casa domnitoare, și este pretutindenea cunoscută alipirea poporului slovac de pământul, care-l nutrește, de patria, al cărei cetățean este. Dovadă purtarea noastră, căci ca fideli fii ai patriei am interpretat simțimentele poporului slovac și l'am condus. Noi în ce privește simțimentele, ținuta și activitatea noastră în cele de mai sus sîntem curați înaintea conștiinței noastre, înaintea lui Dumnezeu, și credem că și înaintea legilor statului. De multe ori secolii întregi sînt conduși de principii false, și urmarea e că o partidă suferă, pe când cealaltă manipulează după drag placul ei; însă astfel de aparițiuni ale secolilor n'au viață lungă. Noi ne încredințăm bunului geniu al patriei noastre, el ne a ferit patria în un secol, și încă în timpuri mai grele și mai critice. Speranțele noastre le basăm pe secolul viitor, vor înceta și năsuințele apucate pe căi greșite, și se va deschide și în patria noastră periodul unei nouă vieți, în care va pune naționali.”

(Subscrierile.)

Până aici, continuă „Hon,” declarațiunea. De oarzană e destul de oarzană, numai sinceră nu este. Ce basaconie mai e și aceea, că și băiatul de școală dacă scie ceti și scrie în limba slovacă, se ține de panslavist. Ea și altele asemenea ei se țin de escențitățile (tulzās) ultraistilor slovaci, pre cari avea se le folosească de arme. Este oare om cu minte, care se creadă în afirmațiile din Turocz Szent-Marton?

Pentru folosirea și cultivarea limbei sale n'a fost nimenea persecutat în Ungaria, și nici că va fi, n'a fost și nu va fi stigmatizat. Aceasta ar fi absurd și imposibilitate.

ajuns Domnii 'mi aduce aminte expresiunea rău întrebuintată a unui deputat lustră din „voroava cătră cetitor” a lui Miron Costin. Se mai vorbesc de portretul Hunilor așa de curios depins, de înfrățirea Românilor cu „oamenii albi la față, cu ochi albaștri, nalți ca bradul cu pîrl galben și lung și cari cu cuțitul scrieau pe fâșii de lemne”, înfrățire de care nici legenda nici istoria nu spune nimic? Se vorbesc de etimologia superficială a Ceahlăului din „Caucaland” pe care nu o spriginesc nici legile fonetice ale limbei noastre, nici pozițiunea Caucalandei indicată de Ammianus Marcellinus?*) Se fac analize povestii așa de încurcate a desparăului Bujor?

„Nu o voi face, pentru că ar trebui se ies din cadrul ce mi-am propus. Această lucrare m'ar duce la o critică de istorie al cărei loc nu este aci.

„Voi observa înainte de a sfârși că în volumul ce ne ocupă se vede o

*) Res gestae XXXI 4, 13 cf. Röll, *Römische Studien* p. 72.

Este însă de tot altceva, dacă ul-traiștii naționali slovaci influențează asupra junimei și a reuniunilor în așa măsură, că ei pe lungă iubirea limbei și a naționalității slovace, urse tot ce este maghiar.

Panslavistii nu cresc slovaci buni, — contra căror n'am avé nici o obiecție, ci voesc se producă patrioți răi. Aici zace pericolul năsuințelor lor că ei lătesc printre slovaci exclusiv numai spiritul slovac și slav; pentru aceea nu trebuiesc perđuți din vedere. Apoi pe de altă parte seamănă ură în contra a tot ce nu este slovac ori slav. Se predică în continu principii fanatice, despre înrudirea cu marea lume slavă, despre legăturile de rasă și dacă nu vom resista proveniențelor acestei direcții, lucrurile vor ajunge acolo că slovacii, și vor căuta alt unde și nu în această patrie punctul de gravitație al năsuințelor lor, și astfel cuvintele domnilor din Turóc-Szent-Marton, că năsuințele lor nu trec granițele patriei, rămân litere moarte.

Recunoascem virtuțile poporului slovac, puterea lui și-l și stimăm și iubim pentru acestea, însă în contra unor conducători ai lor, cari otrăvesc sufletul, vom lupta cu toate mijloacele posibile și legale.

Și apoi slovenii doresc un viitoriu, în care se va pune basa stimei și iubirei dintre naționalități.

Cei dela „Narodnie Noviny” nu fac altceva, decât predică și lătesc fără pregetare ura de rasă. (Cum stăm cu maghiarisarea?) Aceasta este principala cauză petru care condamnă activitatea lor, căci ei voesc se pună față în față pe poporul slovac cu maghiarul în loc de al învăța ca el (slovacul) pe lângă iubirea limbei și a naționalității sale se nuse înstreineze de limba și națiunea maghiară, ci se se contopească cu el frătesce (Sic!) se scie și se fie pătruns despre aceea, că noi am trăit ce se numesc *patrie comună maghiară*, bine, rău, cum a adus soarta cu sine, și maghiarul nici odată nu s'a năsuit se lipsească pe popoarele de altă limbă de naționalitatea lor, cu toate că au fost timpuri, când o putea face foarte ușor, întocmai ca și francesii și englezii și cari au absorbit alte rase. A cugeta însă la acestea astăzi în secolul puternicului simțiment național, ar fi utopie. Panslavistii însă nu vorbesc astfel. Ei sînt cei vechi și noi în protiva lor!

Revista politică.

Sibiu, în 20 August.

Am ajuns că afacerile bisericesci în interesul maghiarisării se fie object

amestecătură din dialectul moldovean și cel muntean; cum de exemplu „omet” și „zăpadă, nu o fă” și „nu o face”, „painjeni” și „păianjin”, „uriei și uriași” etc. Departe de a face din aceasta autoarei o imputare, noi o vom felicita pentru bunul ei gust de a fi unificat într-o limbă mare națională particularitățile graiului de dincolo și de dincoace de Milcov. Tocmai aceasta dovedește că Ea stăpănește pe deplin nuanțele vorbirii noastre și scie se le întrebuinteze cu siguranță acolo unde ritmul și eufonia limbei o cere.

„Această domnire magistrală a tuturor resoartelor graiului nostru, această imaginație copilărească și naivă, această descriere minunată plină de situații pitorești, de caractere mari de imposibilități gentile, fac din „Povestile Peleşului” o scriere de un merit superior și îi acordă un loc de cele mai frumoase între producțiunile literaturii noastre.”

Dangely.

de preocupățiune politică și în sferile comitatense. O curendă a comitatului Sarmarelui pentru ca și celelalte comitate se spriginească înființarea unei episcopii gr. cat. cu limba maghiară, comitatul Solului spriginindu-o motivează cu aceea că și membrii bisericesci de altă limbă se învețe limba maghiară și în chipul acesta se facă servicii interese-lor naționale (maghiare).

În comitatul Turoșului comitele suprem Justh a purtat un toast pentru națiunea slovacă. Aceasta a supărat pe „P. Ll.” foarte mult. „P. Ll.” vede într'acesta o atitudine ostilă patriei (ca și când Slovacia n'ar fi cetățenii ai Ungariei.)

Afacerea dintre Grecia și Turcia, se telegrafează, că se va complana. „P. Ll.” atribue conflictul greco-turc lui Gladstone.

Evenimentele din Egipt.

Un egiptean indigen scrie cătră „Polit. Corresp.” asupra unei eventuale inundări a Egiptului inferior pentru scopuri defensive:

„La întrebarea, dacă Arabi-pașa s'ar putea apăra contra Englezilor cu succes printr'o inundăție, trebuiesc răspundem a firmativ. Aici nu avem trebuință de exemplul Holandei, căci comparația ar fi prea depărtată; dar chiar englezii au fost recurs la acest mijloc grozav când după plecarea lui Bonaparte, a lui Kleber, au voit se izoleze oștile franceze în Alexandria. Ei însă au făcut inundarea prin Nil, ci prin ceea ce e posibil, căci o parte a Deltei stă sub nivelul mării. Dacă Arabi se poate servi mai bine de Nil. Dela 25 Iunie Nilul tot crește; la 15 Octomvre va ajunge înălțimea maximă. Apa Nilului condusă prin canale suterane, poate fi oprită prin stăvilare sau lăsată să curgă. Acestea sunt așa gusele canalelor ale Nilului. Ele se întrebuintează numai când e apa mare; dela Mehemed-Ali însă mai sînt canalele Sefi, cari servesc în timp de secetă. În Egiptul inferior sînt 8 canale Sefi. Două din ele canalul Mahmudieh și canalul Khatatbe, lung de 123 kilometre și cu multe ramificații, se întind până în districtul Behera, aproape de Alexandria. Ambele se alimentează din brațul Rosette. Khatatbe poate avea adâncime de 8 metri și prin stăvilare e ținut la un nivel determinat. Deci deschidând sau astupând stăvilarele, Delta Nilului poate fi inundată cu totul, încât Englezii să nu poată înainta nici pe calea spre Damanhur nici între brațul Rosette și Damiette. Totuși Arabi pașa nu va fi așa fără cunoștință și se recurgă la acest mijloc extrem. Deasa populație din Delta ar fi prima victimă a inundăției; recolta ar peri; pământul n'ar mai fi bun de cultivat pentru mult timp și respingerea apelor ar costa mult în bani și timp. Și apoi Arabi pașa n'ar fi în stare să ție inundăția numai în punctele strategice dorite; terenul ce scade spre nord ar atrage apele spre nord ar atrage apele spre bălțile Mariut, Abukir și Burlos ear' terenul relativ mai sus, ar rămânea fără apă. Inundarea Deltei ar fi de sigur un rău mare pentru Englezi, dar n'ar fi un obstacol absolut al înaintărilor și deci o armă cu două tăguri, care ar isbi mai rău Egiptul, decât armata de invazie, care negreșit va face atacul principal, plecând dela canalul de Suez, ear' actul dela țermul nordic va fi o mișcare sucursală și în a doua linie.

Varietăți.

* (Lipsă de ofițieri.) „Wehrzeitung” anunță, că ministeriul de resboiu are de gând a provoca pe un numer mai mare de ofițieri de odini-

oară a petiționa pentru recăstigare a șargei avute înse în raportul: afară de serviciu. Petenții trebuie să se oblige a se pune la dispozițiunea conducerei armatei.

* Pe stradele Oradei mari cerculează dela 29 Aug. n. o locomotivă.

* (Înscrierile elevilor la Gimnasiul român gr. or. din Brad,) precum și la clasele normali adnectate, se vor începe în 1 Sept. st. v. și vor dura până în 4 ale acesteia, în care interval, se vor ține și esamenale de repetițiune.

Tinerii, cari doresc a fi susceptibili la acest Institut, sau în clasele normale, au a se presenta la Direcțiunea gimnasială, însoțiți de părinții sau tutorii acestora, și provăduți cu carte de botez și atestat de pre ultimul semestru, dela scoala unde au frecventat. —

Elevii străini, cari vor a fi susceptibili în clasa I. gimnasială, sau în clasele normale, se vor supune unui examen de susceptere.

Privitoriu la încuadrarea scolărilor: Părinții și tutorii acestora, se îndrumă a se pune în conțelegere cu Direcțiunea, sau cel puțin cu profesorii respectivi de clase. —

Brad 18 August 1882.

Georgiu Părau.

adm. prot. și Dir. g. prov.

* „Frățietate maghiară slovacă”. Această este titlul unei reuniuni înființate de curând în Sânt-Benedec, comitatul Barș. La adunarea de constituire au luat parte mulți oameni din Perzér, Kovács, Némethi, Csarád și giur. President s'a ales plebanul din Sânt-Benedec Ondrejkovics Iános, vicepresident plebanul din Némethi Bathy Gyula.

* (Spargerii în Budapesta.) De unele sparseră hoții locuința contelui Andrassy. Acum locuința fostului ministru de finance; în 29 Aug. n. un cerșitoriu a furat din locuința secretariului de stat Matlekovici.

* (Regele și Regina României) însoțiți de maiorii Casimir și Vlădoian, de doamnele de onoare, de d. general Davila și de pictorul Becker, trimes de principele de Hohenzollern, au plecat Sâmbătă dimineața din Sinaia la Predeal. Aci s'au dus la mănăstire unde au luat dejunul.

După aceea, au pornit pe jos la fabrica de sticlă dela Azuga, pe care au vizitat-o cu deamăritul. La oarele 5 seara s'au întors la Sinaia.

* O revistă pedagogică va apărea în curând în București, d. „Gazette de Roumaine”. Această revistă, care va avea un comitet de redacțiune pus sub auspiciile ministrului instruițiunii publice și a cărei inițiativă se datorește actualului ministru, d. Aurelian, are de scop mai cu seamă de a ține pe învățătorii scoalelor rurale în curentul celor mai bune și mai nou metode de învățământ, precum și a diferitelor cestiuni școlare.

* (Un pisoiu monstru.) „R. Liberă” anunță:

O pisică din casa Nr. 35, strada Grădinei cu cai, a făt Sâmbătă trecută 5 pisoi, din cari 3 vii și 2 morți. Unul din cei vii are capul puțin mai mare decât de obicei, cu două guri, două nasuri, șase ochi. Labele de dinainte dela genunchi la vale seamană cu mâinile unui om, pelea e fără păr și unghiile sunt în forma degetelor.

Monstrul trăesece.

Un amator a oferit proprietarului pisoiului, d. loc-col. G... 500 de franci.

Locul monstrului e însă la muzeu.

* (Stoluri mari de locuste) băntuie guvernamentul Cherson și Orenburg din Rusia. Ele au venit din puștiile Asiei, trecând munții Ural. Pe malurile riurilor Dnistru, Bug, lungi și

Tiligula se îngroapă cantități mari de locuste.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Închiderea elevilor în școală.

(Operat cetit în ședința reuniunii districtuali din Zarand, ținută în 6 August 1882 de Ioan German, înveț. la școala normală din Brad.)

(Urmare.)

Schütze se exprimă astfel asupra acestei pedepse⁵⁾ că este o pedeapsă simțită, dacă elevul trebuie să rămână în școală, pe când ceilalți petrec afară s'au merg acasă. Curtmann dă: „6) închiderea frânge cerbicioșia, mai sigur decât ori ce mijloc de corecțiune, și rămâne mai îndelung în memorie, decât mai mult timp de cugetare”.

Închiderea, ori rămânerea elevului în școală, poate să aibă urmări funeste asupra sănătății elevului, și eată pentru ce?

Oarele de prelecțiune, în școala populară, și la prunci începători, precum și la cei mai marișori din despartământul V. și al VI sunt multe, cu deosebire de când, contra tuturor principilor pedagogice, și psihologice ni s'a impus și limba maghiară. Localurile școlii sunt în genere puțin spațioase, și bătaia lui Dumnezeu, ori unde te uiți ferestrele sunt foarte mici și prin urmare odăile sunt întunecoase.

Excepțiuni sunt puține. Aerul se strică iute fiind prunci mulți. Acum punete și opresce un elev s'au mai mulți în clasă, o oară, s'au apoi cum fac mulți, până la 4 oare după amiaza s'au chiar până seara, și vei vedea urmările pre fața fie cărui elev. Ți se pare că scoți pe micii arestanți din mormânt. „Atari dețineri pot ruina fizice elevii, ele cașună dureri de cap, au influență stricăcioasă asupra dezvoltării creierilor, asupra sângelui și asupra nervilor” dă Dr. Bock⁷⁾. Mai adaugă apoi fumul, pravul, — mai ales când școala nu e padimentată cu scânduri — eara cu frigul și vara aerul înădușitoriu și influența închiderii asupra sănătății elevului va fi mai stricăcioasă — fie elev apoi mai tinăr s'au mai bătrân.

Dar și asupra moralului elevului închiderea are influență stricăcioasă dacă e rău aplicată. Pentru că elevul — cu deosebire după repetițiunea pedepsei, devine nesimțitoriu. Se suffocă în treaga individualitatea elevului. În cele mai multe cazuri se face lenș, nepăsătoriu, mincinos, se pregătesc adevărat „un brav perdevară”. Aceste se întâmplă când elevul nu e sub priveghiare, și e neocupat.

Răul crește dacă elevul e tinăr, dacă e închis pre timp mai lung în local întunecos și scund, dacă nu e supraveghiat, dacă elevul e de temperament coleric sau sanguinic, și în fine dacă elevul a avut o creștere bună în familie. Tot astfel se întâmplă, când închidem fetițe. Nu mai puțin se demoralizează elevii, când se închid mai mulți deodată, căci atunci se bat, se injură, sar preste bance, strică mobilele de școală, fac și alte necuviințe. Dacă rămân și fete împreună cu feciori, se întâmplă mai multe rele.

Mergi atunci după 1/2 oara în clasă, și nu vei afla un prunc studiând, cei mai mulți se bat, alții plâng alții rid sus pe bance, dar abia i vești de prav. Te întreba însuși acum ce au ajutat? Responsul ți vine de sine:

⁵⁾ Evang. Schulkunde pag. 652.

⁶⁾ Lehrbuch d. Erziehung pag. 110.

⁷⁾ Vedi: Ueber die Pflege des körp. und geist. Gesundheit des Schulkindes.

ruinezi și fizice și moralmente elevul. După amiaza ți va trebui o oară în treagă, ca să asculți acușele unuia asupra celuilalt. Dacă închiderea s'a estins până la amiaza, sau și după amiaza, atunci ai lipsit pre prunc de timpul necesariu la studiat pre oarele venitoare. Închiderea în acest nemijlocit devine și o pedeapsă a învățământului.

Închiderea elevului în școală devine molestătoare și pentru învățătoriu, dacă el rămâne să supravegheze.

După ce învățătoriu și-a finit oarele prescise, el trebuie să rămână în clasă, pentru unul sau mai mulți elevi ca să supravegheze. Dar pentru ce se me pedepsesc eu insumi și va dăce un învățătoriu? Remunerațiunea noastră este miseră. Recunoștința și mulțumita pentru sacrificiile noastre rar le întimpinăm. Pusețiunea noastră socială e cea mai desprețuită.

Abstrăgând dela aceste, timpul liber învățătoriu, trebuie să folosască pentru a se pregăti pre oarele venitoare. Cum va face el aceasta dacă trebuie să rămână cu prunci pedepsiți în școală? Dar apoi mai are a se îngriji și de familie. De altă parte oare încordarea prea mare nu strică și învățătoriu? Au nu este și el din lut?

Eată câte inconveniente obvin pentru un învățătoriu la aplicarea „închiderii elevului în școală” dacă voiesce să o aplice bine.

Cugetând serios, asupra sacrificiului, cel face învățătoriu, rămânând în școală, rațiunea nu-l aprobă, căci pedeapsa se cuvine numai celui ce a greșit și trebuie să se corege pre venitoriu. Numai dintr'un punct de vedere moral mai sublim se poate pretinde dela învățătoriu ca pentru binele spiritual și moral al elevului să se sacrifice. Se nu ne mirăm dară, când cei mai mulți învățători închid pre elevi numai singuri.

Închiderea elevilor în școală, nasce și neplăceri între învățătoriu și părinți. La sate prunci prestau mult ajutoriu părinților la lucru. Pruncii sunt un capital activ. De aici și părinții mai bucuroși se învoesc la alte pedepse numai se nu le închid pruncul. Alții părinți în vorba lor de iubire consideră închiderea și cea bine aplicată ca o resbunare, ori reutate a învățătoriu.

Dacă cumpănim obiecțiunile de mai sus, contra pedepsei închiderii în școală ți vine să dăci: decât se epun sănătatea elevului, și moralul lui decât se te sacrifici ca învățătoriu, și pre lungă aceste se te faci de ură și cu părinții, mai bine se nu aplici „închiderea în școală”.

Dar ce se faci. Închiderea elevului în școală, ca pedeapsă e nesuplinveră. Pedagogi de renume precum am vedut o admit. Nu ne rămâne alta, decât a o aplica bine, și a ne folosi de ea cu multe rezerve și condițiuni. Vom trebui să răspundem la următoarele întrebări dară și anume: pentru ce fapte se închidem pe elev, și sub ce împregiurări? Când se nu se aplice aceasta pedeapsă de loc?

În general „închiderea s'a aplicat și se aplică de către învățătoriu, pentru ori ce transgresiune din partea școlariului, d. e. pentru injurături, bătaie, neatențiune, larmă, necurăție, întârziere dela școală, aruncarea cu petri pe stradă, minciună, furt, lăsarea recușitelor de scris acasă etc., asemenea pentru neglijerea prelecțiilor și negătirea temelor pe acasă. —

Ori cine poate judeca, că închiderea pentru ori ce faptă a elevului este nenaturală, și necorespunzătoare. Ea are efect cu totul contrariu. De aceea dară trebuie să ne ferim.

Închiderea ca să aibă rezultatul dorit trebuie să fie o urmă naturală a faptei elevului, și să-l ajungă scopul dorit. Ar fi deci aplicaveră

„Închiderea în școală în următoarele jurstări.

1. Când elevul a făcut abus de libertate avută d. e. timpul liber între oare, 5 minute, la folosit bătând pre alți școlari, s'au a petrecut mai mult timp pe afară. Urmarea ar fi: să-l închidem pre elev atâta timp în școală decât a făcut abus.

2. Când elevul și-a isprăvit cu ușurătate temele, sau nu le-a rezolvit de loc, atunci merită a fi închis, pentru ca să-și facă lucru bine. Însuși elevul va vedea că pedeapsa are să-și o mulțumească sieși.

3. Când un elev la finea oarelor de prelegere nu a acceptat se easă în ordine, ci a sărit peste bance.

4. Când un elev din trândăvie sau lene a venit târziu la școală, a numerat porțile oamenilor, pre unde a venit. Natural ar fi a închide pre elev atâta timp, cu cât a venit mai târziu. În est mod am deda pre elev la punctualitate.

5. Când am observat, că un prunc e necumpetat în mâncare, aduce pâine poame, zahar atc. în școală și mănca chiar în timpul propunerii, atunci trebuie lipsit de ale mâncării, și pentru al deda la abstenență să-l reținem în clasă. Prin aceasta l'am pregăti la frumoasa virtute, continența, de care în viață avem așa mare lipsă.

6. Când sa comis vre o necuviință de către un școlariu, sau mai mulți, sau când s'a stricat vre un reușit de al școlii, și nici unul nu vrea să descopere pre cel vinovat; atunci se reținem pre elevi în clasă. Firește se presupune ca elevii știu și nu voesc cu intențiune să spună.

Măși estinde prea departe, când ași înșira toate cazurile posibili. Un învățător, ce dispune de tact pedagogic va afla ușor, când e natural și bine a aplica „închiderea în școală”.

(Va urma)

Bursa de Viena și Pesta

Din 31 August n. 1882.

	Viena	B-pe
Renta de aur ung. de 6%	118.50	118.50
Renta de aur ung. de 4%	86.65	87.80
Renta ung. de hârtie	86.85	86.80
Împrumutul drumurilor de fer ung.	135.80	134.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	89.50	90.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	110.—	109.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	94.50	94.50
Obligațiuni ung. de rescumpărare pământului	98.—	98.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	97.50	97.75
Obligațiuni urbariale temesiane	97.50	97.50
Obligațiuni urb. temes. cu clausulă de sorțire	97.—	97.—
Obligațiuni urbariale transilvane	98.—	98.25
Obligațiuni urbariale croato-slavo-	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărare decime de vin	97.50	97.50
Sorți unguresci cu premii	118.—	113.—
Sorți de regularea Tisei	110.—	110.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	76.85	76.75
Datorie de stat austr. în argint	77.20	77.20
Renta de aur austriacă	95.35	95.—
Sorți de stat dela 1860	130.75	130.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	824.—	822.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	301.50	300.—
Acțiuni de credit austr.	315.—	313.20
London (pe polița de trei luni)	118.40	118.55
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	99.75
Argint	—	—
Galbin	5.60	5.61
Napoleon	9.40	9.42
100 marce nemțesci	57.80	57.75

Nr. 263.

[185] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școalele gr. or. române din mai jos însemnatele comune, se deschide concurs cu termin până la 18 Septemvre a. c.

1. Boholț cu salariu anual 160 fl., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

2. Vălișoara cu salariu anual 120 fl., cuartir gratuit, grădina de legumi și 2 orgii de lemne.

3. Șoimușul mureșan, cu salariu anual 120 fl., cuartir gratuit, grădina de legumi și 2 orgii de lemne.

4. Seliscioara cu salariu anual 150 fl. fără cuartir și fără lemne.

5. Magura, cu salariu anual 125 fl., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

Petițiunile concursuale instruite conform Statutului organic și Regulamentului din 1878 și cu documente despre cunoștința limbei maghiare în gradul prescripș de lege pentru propunerea în scoalele populare, sunt de a se substerne subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Hondol, 14 August, 1882.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al Gioagiului I.

Vasiliu Pipoș m. p.,
ppresbiter.

Nr. 291.

[187] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Gusteriță protopresbiteratul Sibiiului se scrie concurs până la 17 Septemvre a. c. st. v.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual 140 fl. v. a. se dau din casa alodială comunală, ear 90 fl. v. a. dela popor prin repartiții.

2. Două pământuri de vară și una grădină de legumi în curtea scoalei.

Cuartir natural în edificiul scoalei și lemne trebuincioase de încălțit atât pentru învățătoriu, cât și pentru scoala dela comună.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne petițiunile lor instruite conform statutului organic și a regulamentelor din vigoare, arătând că cunosc și limba maghiară, la oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiiului până la terminul sus indicat.

Gusteriță, 6 August 1882

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Comitetul parochial.

Nr 116.

186] 1—3

CONCURS.

Devenind stațiunea învățătorească din comuna Laz vacantă, se scrie pentru întregirea acesteia concurs cu termin până în 12 Septemvre 1882 st. v., când se va săvârși și alegerea. —

Salariul învățătorească stă din 120 fl. v. a., cari se numeră din alodiu, cuartir în ădirea scoalei și 2 stângin lemne pentru încălțit.

Doritorii de a se aplica la aceasta stațiune au săși substearnă suplicile lor inzestrate cu toate documentele recerute de legile esistente oficiului protopresbiteral gr. res. în Sas-Sebeș până la susindicatul termin.

Laz, 13 August, 1882.

Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul concerninte.

[176] 2—3

CONCURS.

Pe basa decisiului adus în puterea §-63 a statutului organic în ședința comitetului protopresbiteral al tractului Oravița, ținută în 1 Aprilie a. c. și în urmarea incuviințării date de venerabilul consistoriu diecesan de datul Caransebeș 27 Iulie 1882 Nr. 737 B. prin aceasta se scrie concurs pentru ocuparea vacantului post de protopresbiter român gr. or. în tractul Oravița.

Doritorii de a ocupa acest post vor avè a substerne rugările lor de concurs, instruite cu documente în formă autentică despre calificațiune și despre ocupăciunea lor de până aci M. On. D. administrator protopresbiteral Macsim Popoviciu în Oravițamontană (Oraviczabánya) ca președintele comitetului protopresbiteral, în termin mai mult de 45 de zile socotite dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegr. rom.

Competenții au să dovedească cumcă posed cel puțin calificațiunile normate în §-15 lit. a) din Regulamentul pentru parochii. Între asemenea calificați vor fi preferiți aceia, cari vor mai proba că au făcut studii la vre-o facultate filosofică ori juridică, s'au că s'au destins prin edareea vr'unui op folositoriu pre terenul bisericesc ori scolastic; cu deosebire vor fi preferiți între asemenea calificați aceia, cari sunt fii ai diesei s'au au servit ca preoți cel puțin cinci ani în diecesă și așa cunosc pre depin referințele locale diecesane.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Birul anual dela preoții:

a) cu parochie de clasa I-ia 8 fl;

b) cu parochie de clasa a II-a 6 fl;

c) birul anual dela toți ceilăți preoți provăduți cu parochii 4 fl.

Stă însă în libera voe a preoților, ca ei se presteze birul și în natură amăsurat punctului 32 alinea c. din Rescriptul declaratoriu.

2. Tacele pentru ședulele de cununie după usul de până aci, adeaă 1 fl., de fie care ședulă de cununie.

Paușalele de călătorie ce pentru estinderea actuală a protopresbiteratului până la altă dispozițiune să prestează prin consistoriul diecesan în suma anuală de 300 fl. v. a.

4. Dotațiunea încopciată cu parochia protopresbiterală din Oravițamontană

În fine se observă, că pentru comunele ce aparțin astădi protopresbiteratului Oravița, și cari la timpul sau se vor anecta la înființândul protopresbiterat al Bocșei-montane, viitorul protopresbiter nu va avè se prețindă nici o recompensă.

Dat în Oravița montană din ședința comitetului protopresbiteral ținută în 7/19 Augus 1882.

Comitetul protopresbiteral gr. or. român al tractului Oraviței în conțelegere cu comisarul cosistorial Filaret Musta.

Nr. 1087—1882.

[179] 2—3

CONCURS.

Doue eventual trei stipendii de câte 200 fl. sunt de împărțit la astfelu de tineri industriași din fundul regiu de oare când și în prima linie din scaunele Mercurei și Noerichului de mai nainte, sau din localitățile lor centrale, cari tineri să fie cercetat și terminat cu succes bun, dacă e cu puțință, gimnasiul inferior o scoală inferioară reală sau o scoală capitală poporală, la toate întempleră, o scoală deindustrie subvenționată de universitatea săsească, și să se oblige a petrece un an în străinătate va se ăică, afără de monarchia austro ungurească, pentru perfecționarea teoretică și practică în specialitatea lor.

Condițiunile afără de cele mai sus sunt:

a) prezentarea de testimonii scolastice cu calificațiune bună,

b) Dovedirea serăciei concurențului prin atestat dela autoritățile politice.

Stipendiele se plătesc pe jumătate acum numai decât după împărțire, ceeaaltă jumătate după șease luni. Stipendiații sunt datori a aclude la petițiunea pentru a doua jumătate din stipendiu: testimoniele acuritate despre lucrările sale și un raport scurt despre locul lucrărei și despre experiențele ce a făcut.

Un astfelu de raport se asteaptă dela stipendiat și după întoarcerea sa în patrie.

Petițiunile de concurs instruite corespunțetor, au a se înainta aici cel mult până la sfârșitul Septemvre 1882.

Sibiu 20 August 1882.

Oficiul central al universității săsești.

Nr. 64

[174] 3—3

CONCURS.

În protopresbiteratul gr. or. al Sighișoarei sunt de a se ocupa următoarele posturi învățătorești:

1. Zoltan, cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir în edificiul scoalei și lemnele trebuincioase de foc.

2. Ferihaz, pentru învățătoriu ordinariu salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuincioase, — pentru învățătoriu adjunct 50 fl. v. a.

3. Telina, cu salariu anual de 80 fl. v. a. cuartir în edificiul scoalei și lemnele necesare de foc, naturale în preț de 30 fl. grădina scoalei cu venit de 10 fl. v. a.

4. Seleușul mare, cu salariu anual de 100 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuincioase de foc.

5. Bundorf cu salariu anual de 80 fl. v. a. cuartir în edificiul scoalei și lemnele necesare de foc.

Învățătorii sunt obligați a prelege în scoala de toate ăilele și în scoala de repetițiune oarele prescrie de §§. 16 și 17 din regulamentul congresual din anul 1878, și a conduce cântările liturgice cu tinerimea scolară.

Petenții vor așterne rugările lor provăduțe cu documentele recerute prin „Statut. Organic“ și Regulamentul congresual din 1878 până la 4 Septemvre a. c. la subsemnatul Oficiu protopresbiteral.

Sighișoara, 10 August 1882.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Demetriu Moldovan m. p.,
administrator ppresbiteral.

Nr. 195. 1892.

[162] 3—3

CONCURS.

În protopresbiteratul gr. or. al Cămpenilor sunt de a se ocupa următoarele posturi învățătorești:

1. Ponorel cu salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir în edificiul scoalei, lemne de foc și grădina scoalei de 400 orgii. Dela concurențe se recere pe lângă alte calități prescrie, a fi vărsat în cântările și tipicul bisericesc, spre a căror probare va avè de a se presenta la sfânta biserică respectivă.

2. Săcătura cu salariu anual de 100 fl. v. a. solvind în rate lunare, cuartir în edificiul scoalei și lemnele necesare.

3. Certege cu salariu anual de 80 fl. v. a. din cassa comunei, cuartir în edificiul scoalei și lemnele de foc necesare.

4. Poiana-Sohodolului cu un salariu anual de 70 fl. v. a. solvind în rate lunare, cuartir în edificiul scoalei și lemnele necesare de foc.

Concurenții au de a substerne suplicile concursuale la aceste posturi învățătorești, instruite conform Statutului organic și a Regulamentului de învățământ până la finea lui August a. c. st. v. oficiului protopresbiteral gr. or. al Cămpenilor în Abrud.

Abrud în 4 August 1882.

Comitetele parochiale concernente în conțelegere cu

Ioan Gall m. p.,
protopresb. adm.

Nr. 85.

[173] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătorești la scoala confesională gr. or. din Totoiu se scrie concurs cu termin până în 5 Septemvre st. v. a. c. în care ăi va fi și alegerea.

Emolumentele sunt:

1. Salariul anual 200 fl. v. a. plătiți în rate lunare din fondul scolastic.

2. Cuartir liber în edificiul scoalei.

3. Folosirea grădinei scolare.

4. Lemne suficiente din pădurea comunală.

Concurenții au se fie de religiuinea gr. or. cu cel puțin 4 clase gimnasiale și atestat de calificațiune și se cunoască și limba maghiară.

Doritorii de a ocupa acest post învățătorească au ași așterne recursele sale până la terminul sus indigitat, — instruate conform Stat. org. și Regulamentului congresual din 1878 la subscrisul. —

Alba Iulia 8 August 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial

Alesandru Tordășan m. p.,
protopresbiter.

Publicațiune.

În urma emisului înaltului ministeriu egii-ung. de culte și instrucțiune publică din a. c. Nr. 3255, prin aceasta se face cunoscut: că în semestrul de earnă se deschide cursul învățământului la **institutul reg. ung. de moșit în Sibiu în 1 Octomvre c. n. 1882.** Primirea la acest curs va avè loc dela **1—8 Octomvre** în localitatea scoalei din *Strada iernei* (Wintergasse) Nr. 26 pe lângă producerea atestului de botez și de moralitate.

Sibiu, 20 Februarie nou 1882.

[150] 4—6

Diracțiunea.

Nr. 1973. — 1882.

[184] 2—3

Esarëndare licitativă.

În **10 Septemvre a. c. la 9 oare a. m.** se va esarëndă prin licitațiune publică în **cancelaria comunei Cristian** pe timpul din **1 Ianuarie 1883** până în finea lui **Decemvre 1885** pășunitul pe următorii munți ai comunei Cristian și anume:

1. Pășunitul muntelui Beșinoiu cu prețul esclămării **450 fl.**

2. Pășunitul muntelui Cioara cu Crăciuneasa cu prețul esclămării **225 fl.**

3. Pășunitul muntelui Giusoara mică cu Uncești cu prețul esclămării **160 fl.**

4. Pășunitul muntelui Făgețel cu prețul esclămării **90 fl.**

5. Dreptul măcelăritului tot pre acest timp cu arēnda anuală de **200 fl.** Fie-care licitant este îndatorat a depune înainte de începutul licitațiunei 10% din prețul esclămării ca vadiu.

Se admit și oferte înscris legalmente instruate și provăduțe cu clausula, **că ofertelului îi sunt cunoscute condițiunile speciali**, care se vor preda comisiunei înainte de începutul actului de licitațiune.

Condițiunile speciali se pot vedè în oarele oficiali în cancelaria comunei Cristian.

Sibiu în 28 August 1882.

Prețorele central:

Branisce m. p.

Deschidere de Restaurațiune.

Am onoare a anunța cu tot respectul p. t. public și militărimiei înalte că am primit **localul de restaurațiune**, mai nainte Fronius, în **piața mică Nr. 11**, și l'am deschis **astădi în 1 Septemvre.**

Este **cea mai bună provisiune de escelență bere-duplă de Martie** de a lui **Habermann**, vinuri bune, precum și de **cugnă bună à la carte** și în abonament, în și afără din casă și dejun **à la fourchette.**

Așteptând favorabilă și numeroasă frecuentațiune se subscie cu toată stima

Josif Praglowski,

Restaurator.

[188] 1—3